නිලගම සිත්තර පරම්පරාවේ අනන්‍යතා ලක්ෂණ පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්

(නීලගිරි රජමහාවිහාරයේ බුදුසිරිත නිරූපිත සිතුවම් ඇසුරෙන්)

ඩබ්. එම්. සී. එච්. ධර්මවර්ධන
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණිය
charikadharmawardhana@gmail.com

සාරසංක්ෂේපය

ශ්‍රී ලාංකේය කලා ඉතිහාසය අධ්‍යයනයේ දී විවිධ චිත්‍ර සම්ප්‍රදායන් මෙන් ම ඒවා රැකගත් චිත්‍ර ශිල්පී පරම්පරා පිළිබඳ තොරතුරු ද සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රයේ සහ ජනප්‍රවාදයේ අන්තර්ගත ය. සමකාලීන සංස්කෘතිය පමණක් නොව චිත්‍ර නිර්මාණය කළ චිත්‍ර ශිල්පී පරම්පරාවලට ආවේණික වූ නිර්මාණ සම්ප්‍රදායන් ද මේවා ඇසුරින් විමර්ශනය කිරීමට හැකි වෙයි. මධ්‍යම පළාතේ ගලේවෙල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් නිලගම ග්‍රාමයේ ජීවත්වන නිලගම චිත්‍ර පරම්පරාව ශ්‍රී ලාංකේය චිත්‍ර ශිල්ප පරම්පරා අතර විශේෂ වෙයි. සීගිරි චිත්‍ර නිර්මාණයේ දී නිලගම සම්ප්‍රදායේ පාරම්පරික දායකත්වය ලැබුණු බව ජනප්‍රවාදයේ කියවෙයි. පුරාවිද්‍යාත්මක වශයෙන් වැදගත්කමක් උසුලන නිලගම නීලගිරි රජමහාවිහාරයේ ඇති සිතුවම් මෙම පරම්පරාව විසින් චිත්‍රණය කරන ලද ඒවා වෙයි. කාලීන සමාජ තොරතුරු මෙන් ම චිත්‍ර සම්ප්‍රදායේ විශේෂ ලක්ෂණ ද අනාවරණය කර ගත හැකි මෙම නීලගිරි රජමහාවිහාරයේ සිතුවම්, චිත්‍රණය කොට ඇත්තේ නිලගම සිත්තර පරම්පරාවේ හතරවැනි පරම්පරාව වන ජීවන්නයිදේ විසිනි. බුද්ධ චරිතයේ විවිධ අවස්ථා ලෙස සූවිසි විවරණය ප්‍රධාන දොරටුවේ වම්පසත්, මුළු බිත්තිය පුරාමත්, බුදුබවට පත්වීමේ සත්සතියේ අවස්ථා දකුණු පස බිත්තියේත්, දර්ශනීය ලෙස සිතුවම්කොට තිබේ. නීලගිරි විහාරස්ථානයේ සිතුවම් ඇසුරෙන් නිලගම සිත්තර පරම්පරාවේ චිත්‍රකරණයේ දී භාවිත ශිල්පක්‍රම අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ මූලික අරමුණයි. නිලගම චිත්‍ර සම්ප්‍රදාය බුද්ධ චරිතය ආශ්‍රිත සිදුවීම් චිත්‍රණයේ දී ශ්‍රී ලාංකේය පුරාණ චිත්‍ර පරම්පරා අතර අනන්‍යතාවක් ඇති කරගෙන ඇත්තේ කෙසේ ද ? යන්න විමසීම පර්යේෂණයේ ගැටලුවයි. ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදයට අනුව ග්‍රන්ථ සංධාර ක්‍රමවේදය, ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණ ක්‍රමවේදය යන ක්‍රම ඇසුරෙන් මෙම පර්යේෂණ කටයුතු සිදුකෙරෙයි. ශ්‍රී ලාංකේය චිත්‍ර පරම්පරාවන් අතරින් අභාවයට යමින් පවතින නිලගම සිත්තර පරපුරෙහි නිර්මාණාත්මක අනන්‍යතාව සමාජගත කිරීම සහ ඒ පිළිබඳ තවත් අධ්‍යයන මංපෙත් විවර කිරීම උදෙසා මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාව ඉදිරිපත් කෙරෙයි.

ප්‍රමුඛපදඃ චිත්‍ර පරම්පරා, නිලගම ගුරුකුලය, නීලගිරිවිහාරය, බුද්ධචරිතය, ශිල්පීය අනන්‍යතාව

An Investigative Study on the Identity Characteristics of the Nilagama Generation of Painters: Based on the Neelagiri Rajamahavihara Painting Depicting Buddhist Practices

W.M.C.H. Dharmawardhana
University of Kelaniya
charikadharmawardhana@gmail.com

Abstract

In the study of Sri Lankan art history, information on the various painting traditions as well as the generations of painters who preserved them, are found from the sources of literature and the content of folklore. Not only the contemporary culture but also the design traditions and traditions inherent to the generations of painters are engaged in paintings can be investigated in relation to this. The Nilagama generation of Painters live in the Nilagama Village of the Galewela Divisional Secretariat of the Central Province is special among the Sri Lankan generations of painting. Legend says that the Nilagama tradition has contributed in creating of Sigiri art. The paintings in the Nilagama Neelagiri temple which is of archaeological importance were painted by this generation. The paintings of the Neelagiri Raja Maha Viharaya, which reveal the special features of the traditional social information and the painting tradition, were painted by *Jeevan Naide*, the fourth generation of Nilagama Painters. Suvisi commentary (*Suvisi Vivarana*) on the various stages of the Buddha's character on the left side of the main entrance and throughout the entire wall, and the seven weeks (*Sath Sathiya*) of the enlightenment of Buddha on the right wall are spectacularly depicted. The primary objective is to study the techniques used in the painting of the Nilagama Generation of Painters based on the paintings of the Neelagiri temple. The research problem is to investigate how the Nilagama painting tradition has created an identity among the generations of Sri Lankan painters in the paintings of the events related to Buddha. Subject to the qualitative research methodology, this research was conducted using a review of literature and field research. This research attempted to socialise the creative identity of the declining Nilagama Generation of Painters among the generations of Sri Lankan painters and to open more ways of study about it.

Keywords: Generation of Painters, Nilagama School, Neelagiri Temple, The Character of Buddha, Technical Identity